

SIKKERHEDSDATABLAD

Ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) artikel 31, bilag II med ændringer ved Kommissionens Forordning (EU) 2020/878

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn: FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Identificerede Primere

anvendelser:

Anvendelser som Udelukkende til erhvervsmæssig brug.
frarådes:

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Producent

Alteco Technik GmbH
Raiffeisenstrasse 16
D-27239 Twistringen
Germany

Telefon: +49 424392950

Fax: +49 4243929589

Kontaktperson: MSDS_Alteco@tremcocpg.com

National leverandør

Tremco CPG Sweden AB
Motorgatan 2 - Box 502
442 15 Kungälv
Sweden

Telefon: +46 31570010

Fax: +46 31572007

Kontaktperson: www.tremcocpg.eu, info-se@tremcocpg.com

1.4 Nødtelefon: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Produktet er klassificeret i henhold til gældende lovgivning.

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 med senere ændringer.

Fysiske Farer

Brændbare væsker	Kategori 2	H225: Meget brandfarlig væske og damp.
------------------	------------	--

Sundhedsmæssige Farer

Hudirritation	Kategori 2	H315: Forårsager hudirritation.
Medfører overfølsomhed i huden	Kategori 1	H317: Kan forårsage allergisk hudreaktion.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Specifik Organtoksicitet - Enkelt
Eksponering

Kategori 3

H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

2.2 Mærkningselementer**Signalord:**

Fare

Fareerklæringer:H225: Meget brandfarlig væske og damp.
H315: Forårsager hudirritation.
H317: Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.**Erklæring om Forebyggelse
Forebyggelse:**P210: Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.
P233: Hold beholderen tæt lukket.
P240: Beholder og modtageudstyr jordforbindes/potentialudlignes.
P241: Anvend eksplosionssikkert elektrisk, ventilations-og lys-udstyr.
P242: Anvend værktøj, som ikke frembringer gnister.
P243: Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
P261: Undgå indånding af pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P264: Vask ansigt, hænder og alt udsat hud grundigt efter brug.
P280: Bær beskyttelseshandsker/ beskyttelsestøj/ øjenbeskyttelse/ ansigtsbeskyttelse**Nødhjælp:**P302+P352: VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand.
P333+P313: Ved hudirritation eller udslet: Søg lægehjælp.
P362+P364: Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.
P312: I tilfælde af ubehag ring til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P370 + P378: Ved brand: Anvend tørt sand, tørt kemisk eller alkoholbestandigt skum til brandslukning.**Opbevaring:**

P403+P235: Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt.

Farebestemmende komponent(er) for etikettering:methylmethacrylat
ethylendimethacrylat
2-(N,4-dimethylanilino)ethanol

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

2.3 Andre farer

Hormonforstyrrende egenskaber-Toksicitet

Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Hormonforstyrrende egenskaber-Økotoksicitet

Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2 Blandinger

Kemisk betegnelse	Koncentration	CAS-nr.	EF-nummer	REACH registreringsnummer	M-faktorer:	Bemærkninger
methylemethacrylat	50 - <100%	80-62-6	201-297-1	01-2119452498-28-xxxx;	Ingen oplysninger.	#
ethylendimethacrylat	5 - <10%	97-90-5	202-617-2	01-2119965172-38-xxxx;	Ingen oplysninger.	
2-(N,4-dimethylanilin)ethanol	1 - <2,5%	2842-44-6	220-638-5	01-2120827830-56-XXXX;	Ingen oplysninger.	

* Alle koncentrationer er beregnet i procent af vægten, medmindre bestanddelen er en gas.

Gaskoncentrationer beregnes i procent af rumfanget.

Der findes grænseværdier for dette stof.

Dette stof er anført som SVHC.

Klassificering

Kemisk betegnelse	Klassificering	Bemærkninger
methylemethacrylat	Klassificering: Flam. Liq.: 2: H225; STOT SE: 3: H335; Skin Irrit.: 2: H315; Skin Sens.: 1: H317; Specifik koncentrationsgrænse: Specifik organotoksicitet - enkelt eksponering Kategori 3, >= 10 %; Akut toksicitet, oral: LD 50: 5.300 mg/kg Akut toksicitet, indånding: LC 50: 29,8 mg/l Akut toksicitet, dermal: LD 50: > 5.000 mg/kg	Bemærkning D
ethylendimethacrylat	Klassificering: STOT SE: 3: H335; Skin Sens.: 1: H317; Aquatic Chronic: 3: H412;	Bemærkning D

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

	Specifik koncentrationsgrænse: Specifik organotoksicitet - enkelt eksponering Kategori 3, $\geq 10\%$; Akut toksicitet, oral: LD 50: 8.145 mg/kg Akut toksicitet, indånding: LC Lo: 1 mg/l Akut toksicitet, dermal: LD 50: > 2.000 mg/kg	
2-(N,4-dimethylanilino)ethanol	Klassificering: Skin Sens.: 1: ; Skin Irrit.: 2: ; Acute Tox.: 4: ; Skin Sens.: 1: H317; Eye Irrit.: 2: H319; Aquatic Chronic: 2: H411; Akut toksicitet, oral: LD 50: 2.000 mg/kg	Ingen.

CLP: Forordning nr. 1272/2008
 Den fulde ordlyd af alle H-sætninger findes under punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelle oplysninger:

Forlad det farlige område. I tilfælde af ulykker eller ildebefindende hent straks lægehjælp (fremvis om muligt produktets etiket). Søg læge, hvis symptomerne ikke ophører. Fjern forurenede tøj og sko.

Indånding:

Ved indånding flyttes personen til et sted med frisk luft. Ved manglende vejtrækning: Giv kunstigt åndedræt. Ved vejtrækningsbesvær gives ilt af uddannede personer. Søg omgående lægehjælp. Anbring bevidstløs tilskadekommen i aflåst siddeleje og sørg for, at fri vejtrækning ikke forhindres.

Hudkontakt:

Fjern straks forurenede tøj og sko og vask huden med sæbe og store mængder vand. Ved hudirritation eller udslet: Søg lægehjælp.

Øjenkontakt:

Skyl straks med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Kontakt læge.

Indtagelse:

Skyl efter indtagelse munden grundigt med vand (kun hvis personen er ved bevidsthed). Giv intet at drikke, hvis personen er bevidstløs. FREMKALD IKKE OPKASTNING. Søg straks læge.

Personlige værnemidler for førstehjælpere:

Ingen oplysninger.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer:

Forårsager hudirritation. Kan forårsage allergisk hudreaktion. Kan forårsage irritation af luftvejene.

Farer:

Ingen oplysninger.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling:

Ingen oplysninger.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1 Slukningsmidler**

Egnede slukningsmidler: Sluk med alkoholresistent skum, kulsyre, pulver eller vandtåge.

Uegnede slukningsmidler: Der må ikke anvendes vandstråle, da den vil sprede branden.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Meget brandfarlig væske og damp. Ved stærk opvarmning dannes overtryk, som kan føre til eksplosionsagtig sprængning af emballagen. Dampene er antændelige og tungere end luften. Dampene kan vandre langs jordoverfladen og komme i kontakt med antændelseskilder på afstand, hvorved der opstår risiko for flashback-brand. Der kan dannes brandfarlige eller eksplosive blandinger med luft. Ved brand dannes giftige gasser. Kuloxid. Kuldioxid. Organiske forbindelser.

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Særlige forholdsregler ved brandbekæmpelse: Anvend vand til afkøling af beholdere. Evakuer området. Slukningsvandet skal inddæmmes og opsamles. Brandrester og kontamineret brandslukningsvand skal bortskaffes i henhold til lokale bestemmelser.

Særlige beskyttelsesmidler for brandmandskab: Ved brand skal der anvendes uafhængigt, luftforsynet åndedrætsværn og heldragt.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer: Brug personlige værnemidler. Se punkt 8 vedr. personlige værnemidler.

6.1.1 For ikke-indsatspersonel: I tilfælde af spild eller uagtsomt udslip skal de relevante myndigheder informeres i overensstemmelse med alle gældende regler. Fjern alle antændelseskilder. Der skal være effektiv ventilation. Undgå kontakt med øjne, hud og tøj. Undgå indånding af damp.

6.1.2 For indsatspersonel: Se punkt 8 vedr. personlige værnemidler.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Undgå udledning til miljøet. Forhindre yderligere lækage eller udslip hvis det er sikkerhedsmæssigt muligt. Undgå forurening af vandressourcer eller kloak. Miljømyndighederne skal underrettes om alle større spild.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Brug eksplosionssikret elektrisk udstyr. Inddæm og opsug spild med sand, jord eller andet ubrændbart materiale. Anbringes i beholder med henblik på bortskaffelse. Aflever affaldsmaterialet på en miljøgodkendt losseplads iht. gældende forskrifter samt under hensyntagen til produktets egenskaber på det aktuelle tidspunkt.

6.4 Henvisning til andre punkter:

Se punkt 13 vedr. bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Tekniske forholdsregler:

Ingen oplysninger.

Punkt/Rum ventilation:

Ingen oplysninger.

Håndtering:

Anvend egnede personlige værnemidler. Undgå indånding af dampe. Undgå kontakt med øjne, hud og tøj. Der skal være effektiv ventilation. Må kun bruges på steder med god ventilation. Dampene er antændelige og tungere end luften. Dampene kan vandre langs jordoverfladen og komme i kontakt med antændelseskilder på afstand, hvorved der opstår risiko for flashback-brand. Tromlen skal åbnes med forsigtighed, da indholdet kan være under tryk. Opløsningsmiddeldampe kan danne eksplosive blandinger med luft. Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosionssikkert udstyr. Beholder og modtageudstyr jordforbindes/potentialudlignes. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer. Vask hænder før pauser og straks efter håndtering af produktet. Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse. Gangtøj og arbejdstøj skal opbevares adskilt.

Forholdsregler til undgåelse af kontakt:

Ingen oplysninger.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Sikre opbevaringsbetingelser:

Fyld aldrig beholdere mere end 80% fordi luftformigt ilt er nødvendig for stabilisering. Opbevares i tætlukket originalemballage ved temperaturer mellem 5°C og 25°C. Opbevares på et køligt og godt ventileret sted. Opbevares et tørt sted. Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. Beskyttes mod sollys. Opbevares adskilt fra: Oxidationsmidler. Peroxider Polymeriseringsinitiatorer. Syrer. Baser. Rust Aktivt kul.

Sikre emballagematerialer:

Ingen oplysninger.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

7.3 Særlige anvendelser: Ingen oplysninger.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdier for Erhvervsmæssig Eksponering

Kemisk betegnelse	Type	Påvirkningsform	Grænseværdier for Eksponering		Kilde
methylnmethacrylat	GV		25 ppm	102 mg/m ³	GV (DK) (12 2019)
	STEL 15 minutter		100 ppm		EU SCOELS (2014)
	TWA 8 timer		50 ppm		EU SCOELS (2014)
	TWA		50 ppm		EU ELV (02 2017)
	STEL		100 ppm		EU ELV (02 2017)

Der henvises til den seneste udgave af den tilhørende kildetekst og man bedes konsultere en industriel hygiejniker eller lignende fagperson for yderligere information.

Biologiske Grænseværdier

Der er ikke angivet biologiske eksponeringsgrænser for indholdsstoffet/indholdsstofferne.

DNEL-værdier

Bemærkninger: DNEL-værdier

Kritisk komponent	Type	Eksponeringsvej	Sundhedsfarer	Bemærkninger
methylnmethacrylat	Arbejdstagere	Indånding	Lokal, langvarig; 208 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering
	Almindelig befolkning	Indånding	Lokal, langvarig; 104 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering
	Arbejdstagere	Hudkontakt	Lokal, langvarig; 1,5 mg/cm ²	Hudfølsomhed
	Almindelig befolkning	Hudkontakt	Lokal, langvarig; 1,5 mg/cm ²	Hudfølsomhed
	Almindelig befolkning	Indånding	Lokal, kortvarig; 208 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering
	Arbejdstagere	øjne	Lokal effekt;	Ingen fare identificeret
	Almindelig befolkning	øjne	Lokal effekt;	Ingen fare identificeret
	Almindelig befolkning	Oral	Systemisk, langvarig; 8,2 mg/kg	Toksicitet ved gentagen dosering
	Arbejdstagere	Indånding	Lokal, kortvarig; 416 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering
	Arbejdstagere	Hudkontakt	Systemisk, langvarig; 13,67 mg/kg	Toksicitet ved gentagen dosering
	Almindelig befolkning	Hudkontakt	Systemisk, langvarig; 8,2 mg/kg	Toksicitet ved gentagen dosering
	Arbejdstagere	Indånding	Systemisk, langvarig; 348,4 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering
	Almindelig befolkning	Hudkontakt	Lokal, kortvarig; 1,5 mg/cm ²	Hudfølsomhed
	Almindelig befolkning	Indånding	Systemisk, langvarig; 74,3 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering
	Arbejdstagere	Hudkontakt	Lokal, kortvarig; 1,5 mg/cm ²	Hudfølsomhed
ethylendimethacrylat	Arbejdstagere	Indånding	Systemisk, langvarig; 2,45 mg/m ³	Toksicitet ved gentagen dosering

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

	Arbejdstagere	øjne	Lokal effekt;	Ingen fare identificeret
	Arbejdstagere	Hudkontakt	Systemisk, langvarig; 1,3 mg/kg	Toksicitet ved gentagen dosering

PNEC-værdier

Bemærkninger: PNEC-værdier

Kritisk komponent	Delmiljø	PNEC-værdier	Bemærkninger
methylmethacrylat	Akvatisk (havvand)	0,094 mg/l	
	Bundfald (havvand)	0,102 mg/kg	
	Bundfald (ferskvand)	10,2 mg/kg	
	Rensningsanlæg	10 mg/l	
	Jord	1,48 mg/kg	
ethylendimethacrylat	Akvatisk (ferskvand)	0,94 mg/l	
	Jord	0,239 mg/kg	
	Akvatisk (ferskvand)	0,139 mg/l	
	Bundfald (ferskvand)	1,6 mg/kg	
	Akvatisk (havvand)	0,014 mg/l	
	Bundfald (havvand)	0,16 mg/kg	
	Rensningsanlæg	57 mg/l	

8.2 Eksponeringskontrol
**Passende Tekniske
Sikkerhedsforanstaltninger:**

Følg anvisningerne for god kemikaliehygiejne. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af dampe og tåge skal gøres mindst mulig. Sørg for tilstrækkelig udluftning, så eksponeringsgrænsen ikke overskrides. Mekanisk ventilation eller punktudsugning kan være nødvendig. Anvend eksplosionssikkert udluftningsudstyr.

Individuelle beskyttelsesforanstaltninger som f.eks. personlige værnemidler
Beskyttelse af øjne/ansigt:

Brug sikkerhedsbriller med sideskærme (eller tætsluttende sikkerhedsbriller). Der skal være let adgang til vand og øjensskylleflaske.

Beskyttelse af Hænder:

Materiale: Butylgummi.
 Gennemtrængningstid: > 60 min
 Hanske tykkelse: $\geq 0,7$ mm
 Supplerende oplysninger: Kemikalieresistente handske Den bedst egnede handske skal findes i samarbejde med handskeleverandøren, som kan oplyse gennembrudstiden af handskematerialet. Bær egnede handske, der er afprøvet i henhold til EN374. Handske skal udskiftes regelmæssigt, og hvis der er tegn på beskadigelse af handskematerialet.
 Materiale: Polyvinylalkohol (PVA).

Beskyttelse af hud og krop:

Brug særligt arbejdstøj. Kemikalieresistent beklædning
 Brandhæmmende, antistatisk beskyttelsesbeklædning.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Beskyttelse af åndedrætsorganer:	Brug egnet åndedrætsværn, hvis effektiv ventilation ikke er mulig. Det anbefales at bruge åndedrætsværn med kombinationsfilter, type A2/P2. Hvis teknisk styring ikke kan sikre, at luftbårne koncentrationer holdes under de anbefalede eksponeringsgrænser eller på et acceptabelt niveau (i lande hvor der ikke er fastsat eksponeringsgrænser), skal der bæres godkendt åndedrætsværn. Uafhængigt åndedrætsværn med filter og lufttilførsel.
Hygiejniske foranstaltninger:	Sørg for god personlig hygiejne. Vask hænder før der spises, drikkes og/eller ryges samt efter endt arbejde. Vask rutinemæssigt arbejdstøj for at få fjernet forurenende stoffer. Kassér forurenede fodtøj, som ikke kan renses. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse. Gangtøj og arbejdstøj skal opbevares adskilt.
Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:	Må ikke udledes til miljøet. Må ikke udledes til kloak, jord eller vandløb.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber**9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende	
Form:	flydende
Form:	flydende
Farve:	Farveløs
Lugt:	akrylisk Meget skarp
Lugtgrænse, lugttærskel:	0,05 ppm
Frysepunkt:	-48 °C Methylmethakrylat
Kogepunkt:	101 °C Methylmethakrylat
Brandfarlighed:	Ingen oplysninger.
Øvre/nedre antændelsesgrænse eller eksplosionsgrænser	
Eksplosionsgrænse - øvre:	12,5 %(V) Methylmethakrylat
Eksplosionsgrænse - nedre:	2,1 %(V) Methylmethakrylat
Flammepunkt:	10 °C
Selvantændelsestemperatur:	Ingen oplysninger.
Nedbrydningstemperatur:	Ingen oplysninger.
pH-værdi:	Ikke relevant
Viskositet	

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Dynamisk viskositet:	Ingen oplysninger.
Kinematisk viskositet:	Ingen oplysninger.
Gennemstrømningstid:	Ingen oplysninger.
Opløselighed	
Opløselighed i vand:	Uopløselig i vand
Opløselighed (anden):	Ingen oplysninger.
Opløsningshastighed:	Ingen oplysninger.
Fordelingskoefficient (n-octanol/vand):	1,38 Methylmethakrylat
Dispersionsstabilitet:	Ingen oplysninger.
Damptryk:	37 HPa(20 °C) Methylmethakrylat
Relativ massefylde:	Ingen oplysninger.
Massefylde:	0,98 - 1,1 g/cm ³
Vægtfylde:	Ingen oplysninger.
Relativ dampvægtfylde:	Ingen oplysninger.

9.2 Andre oplysninger

VOC-indhold, indhold af flygtige, organiske forbindelser:	EF-direktiv 2004/42 < 500 g/l
--	----------------------------------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet:	Materialet er stabilt under normale betingelser.
10.2 Kemisk stabilitet:	Meget brandfarlig væske og damp. Der kan dannes brandfarlige eller eksplosive blandinger med luft.
10.3 Risiko for farlige reaktioner:	Polymerisering opstår ved påvirkning af hvidt lys, ultraviolet lys eller varme. Polymerisation er en kraftig exoterm reaktion, der kan udvikle tilstrækkelig varme til at forårsage termisk dekomponering og/eller sprænge beholdere.
10.4 Forhold, der skal undgås:	Holdes væk fra varme, gnister og åben ild. Rygning forbudt. Beskyttes mod sollys.
10.5 Materialer, der skal undgås:	Undgå begyndende radikal-dannende midler, peroxider og reaktive metaller. Aminer Tungmetaller Oxidationsmidler. Reduktionsmidler. Syrer. Baser.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter: Kuloxid. Kuldioxid. Organiske forbindelser.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008

Indånding: Dampe, røg eller tåge kan i høje koncentrationer irritere næse, hals og slimhinder.

Hudkontakt: Forårsager hudirritation.

Øjenkontakt: Kontakt med øjnene er mulig og skal undgås.

Indtagelse: Indtagelse kan forårsage irritation og ubehag.

Akut toksicitet (angiv alle eksponeringsveje, som anses for at være mulige)

Indtagelse

Produkt: Akut Toksicitet Estimat af blandingen, 181.818,18 mg/kg

Bestanddele:

methylemethacrylat LD 50, Mus, 5.300 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger, Jiné
LD 50, Marsvin, 5.900 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger, Jiné
LD 50, Mus, 5.200 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger, Jiné
LD 50, Kanin, 6.550 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger, Jiné
LD 50, Rotte, 9.400 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger,
Bevisvægt.

ethylendimethacrylat LD 50, Rotte, 8.145 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger, Støttende undersøgelse

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

2-(N,4-dimethylanilino)ethanol

LD 50, Rotte, 2.000 mg/kg, 1 = pålidelig uden begrænsninger, Vigtigste undersøgelse

Hudkontakt**Produkt:** Ikke klassificeret for akut toksicitet ud fra tilgængelige data.**Bestanddele:**

methylmethacrylat

LD 50, Kanin, > 5.000 mg/kg, 2 = pålidelig med begrænsninger

ethylendimethacrylat

LD 50, Rotte, > 2.000 mg/kg, 1 = pålidelig uden begrænsninger, Eksperimentelt resultat, hovedstudie

Indånding**Produkt:** Ikke klassificeret for akut toksicitet ud fra tilgængelige data.**Bestanddele:**

methylmethacrylat

LC 50, Rotte, 4 h, 29,8 mg/l, Damp, 2 = pålidelig med begrænsninger, Damp, Vigtigste undersøgelse

ethylendimethacrylat

LC Lo, Rotte, 6 h, 1 mg/l, Damp, nej, 2 = pålidelig med begrænsninger, Damp

Toksicitet ved gentagen dosering**Produkt:** Ingen oplysninger.**Bestanddele:**

methylmethacrylat

NOAEL (No observed adverse effect level) Rotte, Kvindelig, Mandlig, Indånding, 1.640 mg/m³, Indånding Eksperimentelt resultat, hovedstudie

LOAEL (Lowest observed adverse effect level) Rotte, hun, Indånding, 2 yr, 250 ppm(m), Indånding Eksperimentelt resultat, hovedstudie

LOAEL (Lowest observed adverse effect level) Rotte, Kvindelig,

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Mandlig, Indånding, 416 mg/m³, Indånding Eksperimentelt resultat, hovedstudie

NOAEL (No observed adverse effect level) Rotte, Kvindelig, Mandlig, Indånding, 104 mg/m³, Indånding Eksperimentelt resultat, hovedstudie

NOAEL (No observed adverse effect level) Rotte, han, Indånding, 2 yr, 1.000 ppm(m), Indånding Eksperimentelt resultat, hovedstudie

ethylendimethacrylat

NOAEL (No observed adverse effect level) Mus, han, Hudkontakt, 78 Uger, 500 mg/kg, Hudkontakt Analogisering ud fra gruppering af stoffer (kategorimetode), støttestudie

NOAEL (No observed adverse effect level) Rotte, Kvindelig, Mandlig, Oral, 49 d, 100 mg/kg, Oral Analogisering fra understøttende substans (strukturel analog eller surrogat), nøglestudie

NOAEL (No observed adverse effect level) Rotte, Kvindelig, Mandlig, Oral, 49 d, 300 mg/kg, Oral Analogisering fra understøttende substans (strukturel analog eller surrogat), nøglestudie

Ætsning og Irritation for Huden

Produkt: Forårsager hudirritation.

Bestanddele:

methylmethacrylat

Ikke irriterende, in vivo, Kanin, 24 - 72 h, Eksperimentelt resultat, Vægt af bevisstudie

irriterende efter 4/24 timers lukket eksponering, in vivo, Kanin, Eksperimentelt resultat, Vægt af bevisstudie

ethylendimethacrylat

Ikke irriterende, in vivo, Kanin, 24 - 72 h, Eksperimentelt resultat, Vægt af bevisstudie

Alvorlig Skade/Irritation for Øjne

Produkt: Ingen oplysninger.

Bestanddele:

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

methylnmethacrylat Ikke irriterende, in vivo, Kanin, 24 - 72 h, EU

ethylendimethacrylat Ikke irriterende, in vivo, Kanin, 24 - 72 Time, EU

Luftvejs Eller Hud Sensibilisering

Produkt: Kan forårsage allergisk hudreaktion.

Bestanddele:

methylnmethacrylat Hudsensibilisering, in vivo, Mus, Sensibiliserende

ethylendimethacrylat Hudsensibilisering, in vivo, Mus, Sensibiliserende

Kræftfremkaldende egenskaber

Produkt: Ingen oplysninger.

Kimcellemutagenicitet**In vitro**

Produkt: Ingen oplysninger.

In vivo

Produkt: Ingen oplysninger.

Reproduktionstoksicitet

Produkt: Ingen oplysninger.

Specifik Organtoksicitet - Enkelt Eksponering

Produkt: Kan forårsage irritation af luftvejene.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Specifik Organtoksicitet - Gentagne Eksponeringer

Produkt: Ingen oplysninger.

Inhaleringsfare

Produkt: Ingen oplysninger.

11.2 Oplysninger om andre farer**Hormonforstyrrende egenskaber**

Produkt: Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.;

Andre oplysninger

Produkt: Ingen oplysninger.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet:**Akutte farer for vandmiljøet:****Fisk**

Produkt: Ingen oplysninger.

Bestanddele:

methyldimethacrylat	LC 50, Oncorhynchus mykiss, 96 h, > 79 mg/l gennemstrømning, Eksperimentelt resultat, hovedstudie NOAEL, Oncorhynchus mykiss, 96 h, 40 mg/l gennemstrømning, Eksperimentelt resultat, hovedstudie
ethylendimethacrylat	LC 50, Danio rerio, 96 h, 15,95 mg/l Statisk, Eksperimentelt resultat, hovedstudie

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Hvirvelløse Vandorganismer

Produkt: Ingen oplysninger.

Bestanddele:

methylnmethacrylat	EC50, Daphnia magna, 48 h, 69 mg/l gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie
ethylendimethacrylat	NOAEL, Daphnia magna, 48 h, 48 mg/l gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie EC50, Daphnia magna, 48 h, 44,9 mg/l Statisk, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie

Giftighed for vandplanter

Produkt: Ingen oplysninger.

Giftighed overfor mikroorganismer

Produkt: Ingen oplysninger.

Kroniske farer for vandmiljøet:

Fisk

Produkt: Ingen oplysninger.

Bestanddele:

methylnmethacrylat	NOAEL, Danio rerio, 9,4 mg/l, gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie LC 50, Danio rerio, 33,7 mg/l, gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie LOAEL, Danio rerio, 18,8 mg/l, gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie
--------------------	---

Hvirvelløse Vandorganismer

Produkt: Ingen oplysninger.

Bestanddele:

methylnmethacrylat	NOAEL, Daphnia magna, 37 mg/l, gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie LOAEL, Daphnia magna, 68 mg/l, gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie EC50, Daphnia magna, 49 mg/l, gennemstrømning, eksperimentalt resultat Eksperimentelt resultat, hovedstudie
--------------------	---

Giftighed overfor mikroorganismer

Produkt: Ingen oplysninger.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Biologisk nedbrydning

Produkt: Ingen oplysninger.

Bestanddele:

methylnmethacrylat	94 %, 14 d, Opdaget i vand. Eksperimentelt resultat, hovedstudie
--------------------	--

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Biokoncentrationsfaktor (BKF)

Produkt: Ingen oplysninger.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Bestanddele:

methylmethacrylat	2 - 6,59, Akvatisk sediment Estimeret ved beregning, ikke specificeret
ethylendimethacrylat	21,9, Akvatisk sediment Beregnet ved beregning, Støttende undersøgelse

Fordelingskoefficient n-oktanol/vand (log Kow)

Produkt:	1,38, 20 °C, Methylmethakrylat
----------	--------------------------------

12.4 Mobilitet i jord:

Produkt	Ingen oplysninger.
---------	--------------------

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Produkt	Ingen oplysninger.
---------	--------------------

12.6 Hormonforstyrrende egenskaber:

Produkt:	Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.
----------	---

12.7 Andre negative virkninger:

Andre farer	
Produkt:	Ingen oplysninger.

PUNKT 13: Bortskaffelse**13.1 Metoder til affaldsbehandling**

Generelle oplysninger:	Dette materiale og dets beholder skal bortskaffes som farligt affald. Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med de lokale myndigheders anvisninger.
Bortskaffelsesmetoder:	Indhold/beholder bortskaffes i et passende behandlings- og bortskafningsanlæg i henhold til gældende love og forskrifter og produktets tilstand på bortskafningstidspunktet.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Forurennet Emballage:

Da de tømte beholdere indeholder produktrester, skal advarslerne på etiketten også følges, når beholderen er tømt. Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke når den er tømt. Aflever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald.

Europæiske affaldskoder**Ubrugt produkt:**

08 01 11*: Maling- og lakaffald indeholdende organiske opløsningsmidler eller andre farlige stoffer

Forurennet Emballage:

15 01 10*: Emballage, som indeholder rester af eller er forurennet med farlige stoffer

PUNKT 14: Transportoplysninger**ADR**

14.1 UN-nummer eller ID-nummer:	UN 1866
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	HARPIKSLOPLØSNING
14.3 Transportfareklasse(r)	
Klasse:	3
Etiket(ter):	3
Klassifikationskode:	F1
ADR farenr.:	33
Tunnelrestriktionskode:	(D/E)
14.4 Emballagegruppe:	II
Begrænset mængde	005 L
Undtaget mængde	E2
14.5 Miljøfarer	
Miljøfarligt:	Nej
14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren:	Ingen.

IMDG

14.1 UN-nummer eller ID-nummer:	UN 1866
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	RESIN SOLUTION
14.3 Transportfareklasse(r)	
Klasse:	3
Etiket(ter):	3
EmS No.:	F-E, S-E
14.4 Emballagegruppe:	II
Begrænset mængde	005 L
Undtaget mængde	E2
14.5 Miljøfarer	
Marin forureningsfaktor:	Nej
14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren:	Ingen.

IATA

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

14.1 UN-nummer eller ID-nummer:	UN 1866
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name):	RESIN SOLUTION
14.3 Transportfareklasse(r)	
Klasse:	3
Etiket(ter):	3
14.4 Emballagegruppe:	II
Passager- og fragtfly :	353
Begrænset mængde	Ingen.
Undtaget mængde	E2
14.5 Miljøfarer	
Miljøfarligt:	Nej
14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren:	Ingen.
Passager- og fragtfly:	Tilladt. 353
Kun fragtfly :	Tilladt. 364

14.7 Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant for produktet, som det leveres.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:****EU-forordninger**

Forordning 1005/2009/EF om stoffer, der nedbryder ozonlaget, bilag I, Kontrollerede stoffer: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

FORORDNING (EF) Nr. 1907/2006 (REACH), BILAG XIV FORTEGNELSE OVER STOFFER, DER KRÆVER GODKENDELSE: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. Regulativ Nummer 850/2004 som forbyder og begrænser persistente organiske forurenende stoffer (POP): Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

Forordning (EU) nr. 649/2012 om eksport og import af farlige kemikalier, bilag I, del 1 med ændringer: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

Forordning (EU) nr. 649/2012 om eksport og import af farlige kemikalier, bilag I, del 2 med ændringer: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

Forordning (EU) nr. 649/2012 om eksport og import af farlige kemikalier, bilag I, del 3 med ændringer: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

Forordning (EU) nr. 649/2012 om eksport og import af farlige kemikalier, bilag V med ændringer: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. REACH Kandidatlisten over særligt problematiske stoffer til godkendelse (SVHC): Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

Forordning (EF) nr. 1907/2006, bilag XVII om begrænsning vedrørende fremstilling, markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer, kemiske produkter og artikler:

Kemisk betegnelse	CAS-nr.	Nummer på listen
methylmethacrylat	80-62-6	75, 40, 75, 3
ethylendimethacrylat	97-90-5	75, 75, 3

Direktiv 2004/37/EF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer eller mutagener.: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

Direktiv 92/85/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere som er gravide, som lige har født, eller som ammer.: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. Direktiv 2012/18/EU (SEVESO III) om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, med ændringer:

Klassificering	Tærskelmængde (tons) for anvendelse af kolonne 2-krav	Tærskelmængde (tons) for anvendelse af kolonne 3-krav
P5c. Brandfarlige væsker	5.000 t	50.000 t

FORORDNING (EF) Nr. 166/2006 om oprettelse af et europæisk register over udledning og overførsel af forurenende stoffer, BILAG II: Forurenende stoffer: Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

Direktiv 98/24/EF om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser:

Kemisk betegnelse	CAS-nr.	Koncentration
methylmethacrylat	80-62-6	70 - 80%
ethylendimethacrylat	97-90-5	1,0 - 10%

EU. Udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der er underlagt begrænsninger (bilag I) og indberetningspligtige (bilag II), forordning 2019/1148/EU om udgangsstoffer til eksplosivstoffer (EU EXPLD): Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. Bilag I og II, forordning 98/2013/EU om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (EU EXPRE): Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. Begrænsede eksplosive prækursorer: Appendiks I, Forordning 2019/1148/EU om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (EUEXPL1D): Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. Anmeldepligtige (Appendiks II) eksplosive prækursorer, Forordning 2019/1148/EU om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (EUEXPL2D): Ikke til stede eller ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

EU. Anmeldepligtige (Appendiks II) eksplosive prækursorer, Forordning 2019/1148/EU om markedsføring og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (EUEXPL2L): Ikke til stede eller

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

ikke til stede i de i loven regulerede mængder.

15.2

Der er ikke foretaget nogen kemikaliesikkerhedsvurdering.

Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Internationale forordninger

hydrocarbons, c6, isoalkanes, <5% n-hexane

PUNKT 16: Andre oplysninger

Forkortelser og akronymer:

ECTLV:	EU. Vejledende eksponeringsgrænser i direktiv 91/322/EØF, 2000/39/EF, 2006/15/EF, 2009/161/EU
EU SCOEL:	EU. Det Videnskabelige Udvalg vedrørende Grænseværdier for Erhvervsmæssig Eksponering (SCOELs), Europa-Kommissionen - SCOEL
GV (DK):	Denmark. OELs. Appendiks 2 & 3, Eksponeringsgrænser for substanser & materialer - Ordre nr. 507, WEA, som ændret
ECTLV / STEL:	Korttidsværdi:
ECTLV / TWA:	Tidsvægtet gennemsnit (TWA):
EU SCOEL / STEL:	Korttidsværdi:
EU SCOEL / TWA:	Tidsvægtet gennemsnit (TWA):
GV (DK) / SKIN_DES:	Betegnelse for hud
GV (DK) / GV:	Grænseværdi

ADN - Europæisk konvention om international transport af farligt gods ad indre vandveje; ADR - Konvention om international transport af farligt gods ad vej; AIIC - Australsk fortegnelse over industrikemikalier; ASTM - Det amerikanske forbund for testning af materialer, ASTM; bw - Kropsvægt; CLP - CLP-forordningen om klassificering, mærkning og emballering; Forordning (EF) Nr. 1272/2008; CMR - Kræftfremkaldende, mutagent eller reproduktionstoksisk stof; DIN - Standard fra det tyske standardiseringsinstitut; DSL - Liste over indenlandske stoffer (Canada); ECHA - Det europæiske kemikalieagentur; EC-Number - EU-nummer; ECx - Koncentration forbundet med x % respons; EIGA - European Industrial Gases Association; ELx - Belastningsgrad forbundet med x % respons; EmS - Nødplan; ENCS - Eksisterende og nye kemiske stoffer (Japan); ErCx - Koncentration forbundet med x % vækstrate respons; GHS - Det globale harmoniserede system; GLP - God laboratoriepraksis; IARC - Det Internationale Agentur for Kræftforskning; IATA - Den Internationale Luftfartssammenslutning, IATA; IBC - Den internationale kode for konstruktion og udrustning af skibe, som fører farlige kemikalier i bulk; IC50 - Halv maksimal inhiberende koncentration; ICAO - Organisationen for International Civil Luftfart, ICAO; IECSC - Fortegnelse over eksisterende kemikalier i Kina; IMDG - Det internationale regelsæt for søtransport af farligt gods; IMO - Den Internationale Søfartsorganisation; ISHL - Lov om industriel sikkerhed og sundhed (Japan); ISO - International standardiseringsorganisation; KECI - Koreas fortegnelse over eksisterende kemikalier; LC50 - Dødelig koncentration for 50 % af en testpopulation; LD50 - Dødelig dosis for 50 % af en testpopulation (gennemsnitlig dødelig dosis); MARPOL - Den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe; n.o.s. - Andet ikke angivet; NO(A)EC - Koncentration for ingen observeret (negativ) virkning; NO(A)EL - Niveau for ingen observeret (negativ) virkning; NOELR - Belastningsgrad for ingen observeret virkning; NZIoC - New Zealands fortegnelse over kemikalier; OECD - Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling; OPPTS - Afdelingen for kemisk sikkerhed og forebyggelse af forurening; PBT - Persistent, bioakkumulativt og giftigt stof; PICCS - Filippinernes fortegnelse over kemikalier og kemiske stoffer; (Q)SAR - (Kvantitativt) forhold mellem struktur og aktivitet; REACH - Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier; RID - Reglement for international befordring af farligt gods med jernbane; SADT - Selvaccelererende dekompositionstemperatur; SDS - Sikkerhedsdatablad; SVHC - særligt problematisk stof; SVHC - særligt

FLOWFAST 101 STANDARD PRIMER 20 KG

problematiske stoffer; TCSI - Taiwans fortegnelse over kemiske stoffer; TECI - Thailands liste over eksisterende kemiske stoffer; TRGS - Teknisk forskrift for farlige stoffer; TSCA - Lov om kontrol af giftige stoffer (USA); UN - Forenede Nationer; vPvB - Meget persistent og meget bioakkumulativ

Bemærkninger:

Bemærkning D	Visse stoffer, som har tilbøjelighed til spontan polymerisation eller nedbrydning, markedsføres almindeligvis i stabiliseret form. Det er i denne form, at de er opført i del 3 i bilag VI til forordning (EF) nr. 1272/2008. I tilfælde, hvor disse stoffer markedsføres i ustabiliseret form, skal den leverandør, der markedsfører stoffet, imidlertid angive stoffets navn på etiketten efterfulgt af angivelsen "ikke stabiliseret".
--------------	---

Referencer til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder: Ingen oplysninger.

Klassificering og metode til fastlæggelse deraf for blandinger i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 med senere ændringer.	Klassificeringsmetode
Brændbare væsker, Kategori 2	På grundlag af forsøgsdata
Hudirritation, Kategori 2	Beregningsmetode
Medfører overfølsomhed i huden, Kategori 1	På grundlag af forsøgsdata
Specifik Organtoksicitet - Enkelt Eksponering, Kategori 3	Beregningsmetode

Ordlyden af sætningerne i afsnit 2 og 3

H225	Meget brandfarlig væske og damp.
H315	Forårsager hudirritation.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335	Kan forårsage irritation af luftvejene.
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Oplysninger om uddannelse: Ingen oplysninger.

Ansvarsfraskrivelse: Oplysningerne heri anses for at være korrekte, men gives uden garanti. Der bør ud fra oplysningerne foretages en uafhængig vurdering af hvilke sikkerhedsforanstaltninger, der bør træffes for at beskytte dem, der arbejder med produktet, og miljøet.